

HÉTVÉGI HÁZI FELADAT SZABÁLYAI, ISKOLAI DOLGOZATOK SZABÁLYAI

AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI

1 Magyar nyelv és irodalom

Írásbeli beszámoltatások

Rendszeres, előre bejelentett, egy tanóra terjedelemben. Az írásbeli kiemelt, fajsúlyos az ezt követő szóbeli jegyek a szinkronitáson túl föl, illetve lefelé modulálhatják a tantárgy végső érdemjegyét.

Otthoni felkészülés írásbeli és szóbeli feladatok esetében

Írásbeli házi feladatok számonkérése csak akkor eredményes, ha frontálisan vagy egyénileg kijavítjuk és kijavíttatjuk. Az írásbeli házi dolgozatokat minimálisan csökkentettük (évente legfeljebb egy), mert a tanulók hivatkozás nélkül már kész művekből „összeollózzák” e fogalmazványt.

Szóbeli házi feladatokból továbbra is rendszeres a számonkérés: ügyelünk rá, hogy a tanulók egyenként minden félévben többször szerepeljenek. Meggyőződésünk, hogy jó szummatív eredmények csak a megelőző formatív értékeléseket követően születhetnek.

A tanulók ismeretelsajátítási tempójának jobban megfelel a tananyag alábbi átütetése:

<u>Irodalom:</u>	9. évfolyam:	a mítoszoktól az európai és magyar reneszánszig
	10. évfolyam:	a barokktól Vörösmarty munkásságáig
	11. évfolyam:	Petőfitől a Nyugat első nagy alkotói csoportjáig (Ady, Móricz, Babits)
	12. évfolyam:	Kosztolányitól a XX. század kortárs magyar irodalmáig

/A szaktanár a tankönyv alapján ettől eltérhet./

<u>Nyelvtan:</u>	9. évfolyam:	a kommunikációtól a jelentéstanig
	10. évfolyam:	szófajok, szintagmák, mondat, szövegtípusok modulcsoport
	11-12. évfolyam:	haladási tempója változatlan

2 Történelem

Az írásbeli beszámoltatás történelemből a kerettantervben meghatározott témakörök befejezése után a témazáró dolgozatok megíratásával történik. Ez félévente az évfolyamtól függően 2-3 témazáró dolgozatot jelent. Minden esetben körültekintően választjuk ki a dolgozatírás időpontját, és előtte alapos ismétlés, rendszerezést tartunk. Előfordul, különösen a 9. évfolyamon, hogy egy nagy témakört (pl. az Ókori Róma) megfelezzünk, illetve harmadolunk, mert a tananyag nehézségi foka ezt indokoltá teszi.

Az új érettségi vizsga, amely történelemből is kötelezővé teszi az írásbelit, teljesen új helyzetet teremt tanárnak, diáknak egyaránt.

Az otthoni felkészülés:

Az érettségi vizsgának továbbra is fontos része a szóbeli felelet. A vizsgázónak nem csak arról kell meggyőznie az őt hallgatókat, hogy birtokában van az alapvető ismereteknek, hanem helyesen kell használnia a történelmi fogalmakat és a szaknyelvet is. Ezért nagyon

fontos a rendszeres szóbeli felelet, amelyre a diákok az órán elhangzottak és a tankönyvi lecke segítségével otthon készülnek fel.

3 Német és francia nyelv:

A számonkérés jelentős része írásbeli.

Tartalma:

- szavak számonkérése
- nyelvtani jelenségek elsajátításának ellenőrzése
- fogalmazás
- fordítás

Formái:

- írásbeli felelet- „röpdolgozat”
- feladatlap, témazárók
- nagydolgozat-komplex

Rendszeresen az egyes leckék után nagydolgozat előírás szerint.

A házi feladat előírásának elvei:

- Szóbeli és írásbeli is egymás kiegészítéseképpen, melynek célja az új ismeretek begyakorlása, a tanult ismeretek alkalmazása a készségfejlesztés érdekében.
- Fontos volna az időkeretek meghatározása és a többi kollegával való egyeztetés.

4 Angol nyelv:

Az iskolai beszámoltatások formái:

- Szóvaldolgozat
- Nyelvtani teszt
- Kommunikatív készségeket mérő feladatlap
- Fogalmazás
- Fordítás
- Szövegértés

Rendje: minimum 3 nagydolgozat évente arányosan elosztva.

Értékelés: Az írásbeli osztályzatok egyforma hangsúllyal számítanak a félévi/évvégi értékelésnél.

Az otthoni feladatok meghatározásának elvei, korlátai:

Kapcsolódjon az órán tanult tananyaghoz, az életkori sajátosságoknak megfelelően.

5 Latin nyelv és irodalom

Írásbeli és szóbeli számonkérés tartalma:

- lexikai ismeretek
- nyelvtani jelenségek elsajátításának ellenőrzése
- fordítás
- memoriterek
- kultúrtörténeti ismeretek:
- görög-latin irodalom, vallás, történelem, képzőművészet, hétköznapiak

Formái írásban:

- szóvaldolgozat (9-10. évfolyam)
- feldolgozott szöveg fordítása, szavai (11-12. évfolyam)
- idegen szöveg fordítása szótárral (10-12. évfolyam)

Szóban:

- feldolgozott szöveg fordítása (9-10. évfolyam)
- memoriterek
- tanulói beszámolók

6 Matematika

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái:

Témazáró dolgozat: témánként

Témaközi dolgozat: egy-egy témán belül, több óra tananyagát felöleli

Röpdolgozat: aktuális tananyagból

A tanulók tudásának értékelésében betöltött súlya: a témazáró dolgozatokat nagyobb súllyal vesszük figyelembe.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok:

- házi feladatok: aktuális tananyagból vagy ismétlésből; írásban szükséges
- tételek, definíciók kimondásának elsajátítása – szóbeli feladat

7 Földrajz-biológia

- Tankönyvi témakörönként témazáró feladatok írása
- Hosszabb fejezetek esetén a témakör megbontásával tesszük megtanulhatóvá
- Témakörönként a témazáró feladatok tételek formájában kerülnek összeállításra, igazodva az új érettségi követelményrendszerhez.
- Az otthoni felkészülés alapja a tankönyvi fejezet törzsanyaga és az órán elhangzott füzetben vázlat formájában rögzített tananyag. Ismerje a földrajz/biológia szakkifejezéseit (terminus-technikusát)

8 Fizika-informatika

Az egész éves folyamatos tanári ellenőrzés nagy jelentőségű, mert a tanár, a tanuló és a szülő is ez által látja a folyamatos előrehaladást, a felmerülő nehézségeket. A tanulói teljesítmények értékelésének egyik módja az írásbeli számonkérés.

Ennek megjelenési formái fizika órákon:

Írásbeli felelet, röpdolgozat, feladatlap néhány óra anyagából, témazáró dolgozat.

Az írásbeli felelet időhiány esetén alkalmazott kényszermegoldás, biztosítja a számonkérés folyamatosságát, de nem veheti át teljes mértékben a szóbeli felelet szerepét.

A röpdolgozat olyan tananyagrészek után kerül sorra, amelyeknél alapvető követelmény a számítási feladatok megoldása. 20 percnél nem tart tovább és az egész osztály írja.

Néhány óra anyagából összeállított feladatlap íratásának az a célja, hogy megvizsgáljuk a tanulók rendelkeznek-e a továbballadáshoz szükséges legfontosabb jelenségek, fogalmak, törvények, összefüggések ismeretével. Előző órán célszerű jelezni a tanulóknak, hogy pótolják az esetleges hiányosságaikat.

Témazáró dolgozatok az egyes témakörök összefoglalása után kerülnek sorra. A témazáró dolgozat íratásának időpontját legalább két héttel előtte közöljük a tanulókkal.

Vannak diákok, akik szóban jobban ki tudják magukat fejezni, mint írásban. Nekik lehetőséget kell adnunk, hogy szóban is teljesíthessenek. A szóbeli számonkérés során a pedagógus az osztály előtt is szemléltetni tudja elvárásait, értékelési szempontjait.

Gondoskodjunk arról, hogy a tanulók tisztában legyenek a követelményrendszerrel, kiemelve ebből a minimumfeltételeket.

Írásbeli munkáknál a dolgozatot világos értékelő megjegyzéssel lássuk el, kiosztásuk során pedig szóban is fűzzünk hozzá rövid kiegészítést. A javításokat lehetőleg a következő

alkalomra, de maximum két héten belül el kell végezni, ha annak nincs objektív akadálya (pl. betegség). Két hetet meghaladó értékelést követően a tanuló dönthet, hogy elfogadja-e az érdemjegyet.

Az érdemjegyek megállapítása a tanárok döntési kompetenciája, így természetesen szubjektív. Ahol lehetőség van rá, ott a tanár igyekezzen (pl. pontrendszerrel) növelni a figyelembe vehető objektív tényezők számát. Az osztályzatok kialakításához a félév során minimum 3 érdemjegy szükséges – ezek között legalább egy témazáró érdemjegy -, de törekedünk ennél nagyobb (pl. havi) gyakoriságú értékelésre.

Az írásbeli beszámoltatás megjelenési formája informatika órán elsősorban a teszt és a feladatlap. A tárgy mibenlétéből adódik, hogy a hagyományos írásos forma helyett inkább az elektronikus változatok kerülnek előtérbe.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai:

A leckeírás segít (segítene) abban, hogy a gyerekek megtanuljanak utasításokat követni, az idejüket és az energiájukat beosztani, a feladat megoldások során kitartani, az önálló munkában kreatívan alkotni.

Fizikából az otthoni felkészüléshez házi feladatként elsősorban a tankönyvben lévő gondolkodtató kérdéseket és a tanult összefüggések alkalmazását igénylő feladatokat célszerű adni. Az egységes érettségi feladatgyűjtemény feladatai is alkalmasak megfelelő előkészítés, gyakorlás utáni otthoni feldolgozására. Nem a mennyiség a lényeges, hanem az, hogy azok a tanulók, akik megpróbálkoznak a feladatok megoldásával siker élményhez jussanak.

Egy-egy érdekes téma házi dolgozatban való feldolgozása is lehet nem kötelező jelleggel házi feladat. Segítségként ajánljunk irodalmat, folyóiratot stb., ahonnan a tanulók tájékozódhatnak. Informatikából nem jellemző a hagyományos írásbeli házi feladat a tantárgy gyakorlati jellege miatt. Érettségire való felkészülés során azonban nagyon hasznos, ha a tanulóknak önállóan otthoni munkával kell nagyobb témakört összefoglalni a rendelkezésre álló tankönyvek, segédanyagok felhasználásával kidolgozni.

Rajzolás-festés és fakultációs órák:

- A tanórán megadott tematika alapján készített rajzok osztályzása
- A tananyaghoz kötődő otthon készített munkák osztályzása
- Önszorgalomból és gyakorlási szándékkal készült munkák értékelése
- Félév és év végén a készségszintű fejlődés értékelése szóban

9 Művészettörténet:

Tagozatos osztályoknál:

- 1-1 művészeti kor lezárása- témazáró dolgozat formájában
- Fogalmak, műtárgylista röpdolgozati számonkérése
- Önálló kutatáson alapuló házi dolgozat és beszámoló értékelése érdemjeggyel
- Év végén összehasonlításokon alapuló összegző felmérés

Szakképző osztályoknál:

- Nagyobb témaegységek lezárása gondolkodtató jellegű felmérés dolgozattal
- Önálló kutatáson alapuló házi dolgozat és beszámoló értékelése érdemjeggyel

A legfontosabbnak tartjuk, hogy az ismeretek a jártasság szintjén túl a készségek szintjén jelenjenek meg, amihez elengedhetetlen a folyamatos gyakorlás és tájékozódás korunk és távolabbi múltunk művészeti életében. A legnagyobb fejlődés mindig belső indítatásból fakadóan jelentkezik, ezért tartjuk fontosnak az otthoni munkát és annak értékelését ezen a területen.

10 Tánc

A beszámoltatás és számonkérés, valamint a tanulók munkájának minősítése többféleképpen történik. Külön kell választani az elméleti és a gyakorlati tárgyakat.

Elméleti tárgyak:

- Folklórismeret
- Tánc történet

A félév folyamán egy-egy témakör lezárását követően szóbeli és írásbeli beszámolókat vannak. Ezekből a témazárókból átlagban 3-4 érdemjegy gyűlik össze. Félévkor ezek átlaga adja az érdemjegyet. Természetesen lehetőség van javítani, ha a tanuló kéri. Ebben az esetben egy külön felelettel dől el az érdemjegy. Amennyiben a hiányzása (általában igazolatlan), meghaladja a jogszabályban előírtakat, úgy nem lehet érdemjeggyel minősíteni a tanuló teljesítményét.

Gyakorlati tárgyak:

- Néptánc
- Társastánc
- Modern-kortárs tánc

Az elméleti tárgyhoz hasonlóan itt is bizonyos témaköröket zárunk le a félév folyamán. Ezek átismétlése után egyéni bemutató formájában ad számot a tanuló tudásáról. Ezeket érdemjegyekkel mérjük. Az így szerzett érdemjegyek átlaga adja a félévi jegyet. Javítási lehetőség itt is adott.

Követelmény a néptáncnál, hogy a tanuló ismerje a tanult táncrendeket, és azokból tudjon magabiztosan improvizálni. Ismerje és nevezze meg az irányokat, a tánc arányait, esetleges alakzatait.

A nemzetközileg elfogadott angol stílus szerint a standard és latin-amerikai táncok önálló és páros bemutatására.

A modern-kortárs táncművészet főbb irányzatait, az irányzatok technikai alapelemeit, a különböző technikák jellegzetes koordinációját és variációs lehetőségeit, a mozgáselemek végrehajtásának meghatározott szabályait, harmonikus, esztétikus kivitelezési módjait. Testrészeinek irányított mozgását, a test térben való mozgáslehetőségeit, a tér, ritmika, dinamika magasabb fokú használatát, a kapcsolatteremtés és improvizáció technikáit, a kortárs tánc lépésanyagát, technikáját.

Az értékelés folyamán fő szempont, hogy a vizsgázó érti e az alapvető összefüggéseket, van e komplex látásmódja a táncművészetben belül, ismeri e a tánc fejlődésének folyamatát, az egyes irányzatok kialakulását.

Tud e stílusosan táncolni, folyamatokat, táncrendeket előadni, tudja e a táncban, hogy mit miért csinál, ura e testének, rendelkezik e fejlett mozgáskoordinációval. Tud e magabiztosan improvizálni az adott táncfajtán belül.

A gyakorlati anyagból elégtelen érdemjegyet kap az a tanuló, aki segítséggel sem képes önállóan bemutatni a táncokat. Nagy tévesztések jellemzők, összekeverés más táncokkal.

Ez lehetetlen, ha a tanuló az órákon ott van és gyakorol. Általában azoknál a tanulóknál fordul elő, akik évközben szinte be sem járnak az órákra, akár igazolt, akár igazolatlan hiányzásaik nagymértékűek, szemmel láthatóan különösebben nem érdekli őket a tárgy.

11 Ének

Értékelés

Az ének-zene készségektantárgy számonkérési methodusa speciális. A szöveges és szolmizációs gyakorlatok frontális feldolgozását követően csopartos felelés következik, hiszen az énekhangok minősége és az intonációs problémák ilyen módon kiegyenlítődnek.

A 9-10. évfolyamon évente 4-4 írásbeli témazáró dolgozatra kerül sor, ezekre a tanulók egyénileg otthon készülnek.

12. Testnevelés

Testnevelés tantárgyból a tanulók értékelése a tantervben szereplő tananyag gyakorlati bemutatása alapján történik.

Az egész éves folyamatos ellenőrzés lehetővé teszi az előrehaladás, az egyéni fejlődés mértékének megállapítását.

A motorikus képességek értékelését az erre a célra központilag elkészített mérési útmutató alkalmazásával kell elvégezni.

A sportjátékok az atlétika és a torna anyagának értékelésénél az egyéni képességeket is figyelembe kell venni.

A tanulók testnevelés érdemjegyeinek megállapításánál az órai munka, a testneveléshez való pozitív hozzáállás, a tanórán kívüli sporttevékenység is hozzátartozik.

Minden tantárgy esetében figyelembe vesszük, hogy a tanítványok számára a követelmények ne okozzanak teljesíthetetlen feladatot.